

АЧМИШ АПУВАЛ

Ахиримжи йицІуд йистІан зиина чан уьмур Югьанди Эфесдиъ хъугьрударин гьуллугьнаъ хъуз бахи гьапІинийи. Думу вахтна Рим вилаятдин паччагь Домициан вуйи. Дугьу учь Аллагь вуза кІурайи, варидали чав Аллагьси гирамиди дисуб ккун апІуйи ва, саб тикикьан язухъ даранІди, Исайихъ хъугьрудар терг апІуйи. Исайин вакил Югьанра гьадму хьергуваларикк ккахънийи. Думу Патмос островдишина алдаънийи. Ари гьадушв'ин дугьаз Аллагьдихъан аьдати дару хабар гьафнийи. Гьадму хабар бикІбалакьяляхъ дидиз «Ачмиш апІувал» кІуру ччвур тувнийи. Гьадму китабдиъ дебккнайи хабар, сабни нубатнаъ, БицІи Азияийъ Исайихъ хъугьнайидариз вуйи. Му вари «Ачмиш апІували» хьерграйи ва аьзабар зигурайи йигъари хъугьрудариз ижмиди дийигьуз дих апІура. Китабдиъ кучІалди Исайихъ хъугьнайи мялимарихъан ихтиятди гьузну ккуниваликанра кІура. Аьзабарийъ айидар саб важиблу суалну архаинди гьитрадайи: сацІиб вахтназ хьеребар алахъурайи Исайихъ хъугьрударин аьхир фициб хьибдикІан? Китабди думу суалназ жаваб тувра: Иса Месигь Аллагьдиз кьаршу гьудужвдариин гьубкІну гьалиб хьиди. Гьадму ву паччгьарин Паччагь ва гьюкумдарин Агъа. Югьанди гьибикІу китабдин Исайихъ хъугьрудариз вуйи важиблувал гьич саб вахтнара дубгруб дар. Дурариз китаб, чпихъинди душмнарисси лигруганра ва хьерегруганра, ккарцрубди ва чпин терефкарди гьубзра. Ухъу Югьандиланмина ктикьурайи кІулин хабар Иса Месигь ву. Думу му дюн'яйиз хъана гьиди, му ражари Гьалибчиди. Китаб гьамциб гаф тувбиинди ккудубкІура: «Ав, Узу багарихъди гьидиза!» (22:20).

Фтикан ву гьаму китаб

1 ¹Иса Месигьдин ачмиш апІувал, Чан гьуллугъчйириз багарихъди хьуз ккайиб вари улупбан бадали, Дугъаз Аллагьди тувнайиб ву. Мидкан хабар дебккбан бадали, Чан гьуллугънаъ айи Югъандихъна Исайи малайик гъаънийи.

²Югъанди чаз гъябкъюб вари: Аллагьдин Гаф ва Иса Месигьдин шагьидвал – тасдикъ апІура.

³Хушбахтавар ву Аллагьди гъаънайи гьаму пайгъамбарвалин гафар урхурайир, дурарихъ хъпехъурайир ва мушваъ дибикІнайиб тамам апІур. Гъаз гъапиш вахт хъубкъна.

Хъугънайидарин жьмяаьтдихъна вуйи гафар

⁴Асия вилаятдиъ айи хъугънайидарин ургуб жьмяаьтдиз Югъанди кІура: учвуз гьарган Айирихъан, Гъахъирихъан ва Гъюрурихъан, гъацира Дугъан тахтнахъ хъайи ургур рюгънахъан, ⁵Иса Месигьдихъанра – гъякъ Шагьид вуйирихъан, гъийихдарик сарпирди чІиви Гъахъирихъан ва дюн'яйин паччгъарин зиин агъавал апІурайирихъан уж'вал ва мясляаьт ибшричвуз.

Ухъу Ккунириз, Чан ифдиинди ухъу ихъ гунгъарихъан азад ГъапІуриз, ⁶саб паччагълугъдиз уч гъапІу ухъкан Чан Адашдин – Аллагьдин гьуллугънаъ шлудар Ктауриз зат ккудудукІру аьсрариз ад ва кьудрат ибшри. Амин!

⁷Магъа гъамус Думу дифар хъади гъиди ва гъарсариз Думу рякъиди, гъеле Дугъан мурглин тІуларигъянзина жида гъюбччваризра кмиди. Дугъан улихъ дюн'яйиин али вари миллетари суза зигиди. Ав, дугъриданра гъаци ву! Амин.

⁸«Узу вуза, – кІура Агъа Аллагьди, – Эвелра, Аьхирра гьарган Айирра, Гъахъирра, Гъюрурра ва вари хилиъ Дибиснайирра».

⁹Узу, Югъан, ичв гъардаш, Месигь Исайигъди саб вуди, учвухъди Дугъан бедбахтвалар, паччагълугъвал ва сабурлувал пай апІурайир, Аллагьдин Гаф ва Иса Месигьдихъан шагьидвал бадали Патмос кІуру островдиин гъахъунза.

¹⁰Элгъет йигъан узуз, Рюгънан гьюкмий ахънайириз, зурнайианси чІигъ апІури, йиз къялхъан ахю дих гъеебхъунзуз. ¹¹Ди-ди гъапи: «Вари увуз рябкъюрайиб кагъзик бикІ ва Эфесдиъ,

Смирнайиъ, Пергамдиъ, Фиатирайиъ, Сардисдиъ, Филадельфия-
йиъ ва Лаодикияйиъ айи ургбиб жямьяътариз хъадапI».

¹²Узукди гъаму гафар апIурайи дих шлинуб вуйкIан, кIури,
къяляхъ илдицуриз, гъзилин акв апIру ургуб алат гъябкъюн-
зуз. ¹³Гъадму акв апIрударин арайиъ, ярхи палат алди, мухрилан
гъзилин чIул идибгIнайи, Инсаниятдин Бализ ухшар айир-
сир кас гъяркъюнзуз. ¹⁴Дугъан кIул ва кушар лизи хъаси ва
йифси вуйи. Дугъан улар убгурайи цIаси вуйи, ¹⁵хъа ликар пич-
раъ крабчIури убгурайи рукъси вуйи, Дугъан дихра ягли гъарза-
рилан урсрайи штарин гъугъси вуйи.

¹⁶Дугъан арччул хилиъ ургуб хяд айи. Дугъан ушвниан, къю-
биб терефарихъанди мурзар али учIру ханжал удубчIвнайи. Ду-
гъан маш яманди ичIибгнайи ригъси айи.

¹⁷Думу гъяркъиган, дукIнайирси, Дугъан ликарикк дахъунза,
хъа Дугъу, Чан арччул хил йиз гъюниин иливну, гъапи:

– ГучI мапIан! Узу вуза Сарпирра, КкудукIрурра. ¹⁸Яшамиш
шулайир Узу вуза. Узу гъакIнийза, хъа магъа Узу хъана аьсра-
риан-аьсрариз яшамиш шулаза. Узухъ хъазухъ аьжалин ва же-
гъеннемдин ачар. ¹⁹Гъаци вуйиган, увуз гъябкъюб бикI: гъаму
ражари шулайиб ва хъасин хъуз ккайиб. ²⁰Магъа, увуз Йиз ар-
ччул хилиъ гъяркъю ургуб хядран ва ургуб чирагъдин сир: ургуб
хяд – мурар ургбиб жямьяътарин малайикар ву, хъа ургуб чи-
рагъ – мурар ургуб жямьяът ву.

Эфесдин хъугънайидариз

2 ¹Эфесдин хъугънайидарин малайикдиз бикI:

«Магъа арччул хилиъ ургуб хяд Дидиснайири ва гъзилин ур-
губ акв апIру алатаригъ Лицурайири фу кIураш:

²Яв ляхнар, яв гъагъи жафа ва яв сабурлувал Узуз аьгъязуз.
Аьгъязуз, уву нягъякъ ва чIуру адмийир аьгъ дарапIруб; Иса-
йин вакилар вуча кIурайидар уву ахтармиш гъапIунва ва дураар
кучIляхар вуйиб аьгъю гъабхъунвуз. ³Уву ижмир вува, Йиз ччвур
бадали уву гизаф читинвалариъ ахъунва ва зяифвалиъ кIул ипун-
дарва. ⁴Амма, Йиз увуз къаршуди кIуру саб айиз: увуз яв сиф-
тейин масанвал кIваълан гъархнавуз. ⁵KIваин апIин, уву фициб
ягълишналан ахънуш, швумал йихъ, ухдийин ляхнар давам апIин.
Эгер уву, швумал духъну, гъаци дарапIиш, Узу увухъна гъидиза

ва яв акв туврайиб йишвлан илдипидиза. ⁶Хъа саб увуз авуз – Узуз даккни николитарин* ляхнар дяркъну ккундарвуз.

⁷Шлик хъпехъру ибар каш, гъит хъугънайидарин жямьяатариз Рюгъну фу кІураш, ебхъри! Гъалиб гъахъириз Узу Аллагъдихъ женнетдиъ айи уьмрин гъаргъян йимишар итІуз гъитдиза».

Смирнайин хъугънайидариз

⁸Смирнайин хъугънайидарин малайикдиз бикІ:

«Гъамци кІура Сарпири ва КкудукІури, ГъачІири ва хъана яшамиш Шулайири: ⁹Узуз яв аьзабарикан ва касибваликан аьгъязуз, хъа уву девлетлу вува! Аьгъязуз уву беябур апІурайи, жугъдар вуча, кІурайидариканра, хъа дугъридан дурар иблисдин мярака ву. ¹⁰Ув'ин улукъуз ккайи аьзабарихъан гучІ мапІан. Магъа багарихъди иблисди учвкан сакъюдар ахтармиш апІуз, кІури, дустагъдиъ ирчди, ва йицІуд йигъан учву аьзабар зигидичва. ЙикІайизкъан вафалуди гъуз ва Узу увуз уьмрин паччагъвалин таж тувдиза.

¹¹Шлик хъпехъру ибар каш, гъит хъугънайидарин жямьяатариз Рюгъну фу кІураш, ебхъри! Гъалиб гъахъириз къюбпи аьжал айиб дар».

Пергамдин хъугънайидариз

¹²Пергамдин хъугънайидарин малайикдиз бикІ:

«Гъамци кІура къюбиб мурзарра учІру ханжал хъайири: ¹³Узуз аьгъязуз, уву иблисдин тахт алишв'ин яшамиш шулайиб. Аммаки уву Йиз ччвурнахъан ижмиди хъичІихнава. Уву Узухъ хъугъувалихъан иблис яшамиш шулайи ичв шагъриъ Йиз дугъри вуйи шагъид Антип гъакІи йигъанра гъудучІвундарва. ¹⁴Гъаци вушра, Узуз увуз къаршу вуйибра азуз: увуъ Балам пайгъамбрин каламарихъди гъярайидар а. Думу каламари чан вахтна Валак паччагъди Израилин халкъ гунагъарихъна хуз гъитнийи. Дугъу дурар, идолариз гъурбан гъапІуб ипІуз хъаънийи; дурариз намуссузвалиинди уьмур гъапІуз улупнийи. ¹⁵Увуз гъацира николитарин каламарихъди гъягърударра авуз. ¹⁶Гъаддиз, швумал духъну, хъадакай! Эгер хъгадакиш, Узу багарихъди гъидиза ва дурарихъди Йиз ушвнин ханжлихъди дяви гъабхидиза.

* 2:6 Саб кучІлин терефкрар.

¹⁷ Шлик хъпехъру ибар каш, гъит хъугънайидарин жямьяатариз Рюгъну фу кІураш, ебхъри! Гъалиб гъахъириз Узу, гирамиди уьбхюрайи ва сир айи манна* тувдиза, гъацира, ччвур кайи лизи гъван тувдиза. Душвак дибикІнайи ччвур, думу гъурубкъурилан гъайри, сарун гъич саризра аьгъю хъибдар».

Фиатирайин хъугънайидариз

¹⁸ Фиатирайин хъугънайидарин малайикдиз бикІ:

«Гъамци кІура Аллагъдин Бали, гъизгъин цІаси улар айири ва крабчІурайи рукъстар ликар ккайири: ¹⁹ Узуз аьгъязуз яв ляхнар ва масанвал, хъугъувал, гъуллугънаъ хъувал ва мюгъкамвал. Яв аьхиримжи ляхнар сифтейиндартІан гизаф вуйибра аьгъязуз. ²⁰ Хъа магъа увуз къаршуди Йиз фу аш: пайгъамбар вуза, кІурайи Изавел кІуру дишагъли аьгъ апІурава. Дугъу Йиз гъуллугънаъ айидар улдугуз гъитра: дурар къяппавалихъинди илтІикІура ва идолариз багъиш гъапІуб ипІуз улупура. ²¹ Узу дугъаз чан тІулар дирчуз вахт тувунза, хъа дугъаз чан намуссузвалиин швумал хъуз ккунди адар. ²² Гъаддиз Узу думу уьзрарихъ гъахъуз гъитдиза, эгер чпин ляхнариин швумал духъну, хъгадакиш, дугъахъди къяппавал апІури гъашидарра зурба бедбахтвалихъ гъирчдиза. ²³ Дугъан бицІидарра аьжалихъ гъирчдиза. Гъадмуган вари жямьяатариз аьгъю хъибди: ичв юкІвариъ ва фагъмариъ жиниди уьбхюрайиб вари аьгъюр Узу вуйиб, ва гъарсариз Узу, чан ляхнариз дилигну, тувдиза. ²⁴ Хъа Фиатирайиъ имбудариз, гъадму каламарихъди дяргърудариз ва иблисдин фендигарвалар аьгъю дарапІдариз Узу кІураза: „Узу учв’ин артухъ гъагъ илипдарза“, ²⁵ эгер учву, тап Узу гъайиз, ичв айибдиинди, гъадму уьбхюри гъузиш. ²⁶⁻²⁷ Хъа аьхиризкъан, Узу кІуруб вари тамам апІури, гъалиб гъахъириз, халкъарин зиин Узуз Йиз Адашдихъан гъурубкъанси, гъюкум тувдиза. Гъацири дурарин зиин рукъан чумақъихъди гъюкум гъабхиди ва, ругдин гъабар фици тикйир шулуш, гъаци дурар уьргъиди!

²⁸ Гъалиб гъахъириз Узу гвачІиндин хъдра тувдиза. ²⁹ Шлик хъпехъру ибар каш, гъит, хъугънайидарин жямьяатариз Рюгъну фу кІураш, ебхъри!»

* 2:17 Лизи хюсиб Аллагъди туврайи хураг.

Сардисдин хьугънайидариз

3¹Сардисдиъ айи хьугънайидарин малайикдиз бикІ:
 яв ляхнар Узуз аьгъязуз; гьеле уву чІивидарин жергйириъ ашра,
 уву дукІнайир вуйиб аьгъязуз. ²Уягъ йихъ ва мягъкам апІин уву
 имбу гьамус-хъа йибКру гьялнаъ айиб. Яв ляхнар Йиз Аллагъ-
 диз хуш шлударстар вуди гьяркъюндарзуз. ³Гъаци вуйиган, кІва-
 ин апІин, увуз фу гьурубкънуш ва фу гьеебхънуш! Гьадму тамам
 апІин, яв ляхнар гьит ва швумал йихъ! Хъа эгер уву уягъ дар-
 хьиш, Узу тІафалси хабарсузди гьидиза. Уву, Узу увухъна фу-
 ну вахтна гьюруш, аьгъю хьибдарвуз. ⁴Аммаки увуз Сардисдиъ
 чпин палтар ктрацІу сакъюдар адмийир авуз, ва дурар Узухъди
 лизибдиъди гьягъиди, гъаз гъапиш дурар лайикълу ву. ⁵Гъа-
 либ гъахьирра лизи палтар алахъну хьиди, ва Уьмрин китаб-
 дикан Узу дугъан ччвур ктІубшвидарза, Узу думу, Йиз Адашдин
 ва Дугъан малайикарин улихъ къабул апІидиза. ⁶Шлик хъпехъру
 ибар каш, гьит, хьугънайидарин жямаяьтариз Рюгъну фу кІу-
 раш, ебхъри!»

Филаделфияйин хьугънайидариз

⁷Филаделфияйин хьугънайидарин малайикдиз бикІ:

«Гъамци кІура Гирамири, Гьякълури, Давудрин ачар Хъайи-
 ри – Дугъу абццхъанмина, гьич сарихъанра хъябкъюз хьибдар,
 Дугъу хъябкъхъанмина, гьич сарихъанра абццуз хьибдар: ⁸Узуз
 яв ляхнар аьгъязуз – магъа яв улихъ Узу урчІар арщунза ва гьич
 сарихъанра дурар хъяркъюз хьибдар, гъаз гъапиш, гьеле яв къув-
 ват цІибди вушра, уву Йиз Гаф гъюбхюнва ва Йиз ччвурнахъан
 гьудучІвундарва. ⁹Гъаддиз магъа, Узу увуз иблисдин мяракайиан
 жугъдар вуча кІурайидар, амма дугъри дарудар, кучІляхяр тув-
 дизавуз – Узу дурар увухъна гьюруси ва яв ликарикк икрам
 апІури дахъруганси апІидиза. Хъа дурариз, Узуз уву ккуниб,
 аьгъю хьибди. ¹⁰Узу увуз, мягъкамди гъуз, гъапиган, уву гъаци
 гъузунва, гъаддиз вари адмийир ахтармиш апІуз дюн'яйиина
 гьюру бедбахтваларин вахтна, Узу увура уьрхидизаву.

¹¹Узу багарихъди гьидиза. Гьич сарихъанра яв паччагъвалин
 таж тадабгъуз даршлуси, увуз айибдихъан ижмиди хъичІихну

гъуз. ¹²Гъалиб гъахьирикан Узу Йиз Аллагъдин хулан мурхьул ктаидиза ва думу душваъ абсарариз гъузди. Узу дугъак Йиз Аллагъдин ччвур, Йиз Аллагъдихъан завариан гъюру Йиз Аллагъдин шагърин – цИйи Ерусалимдин ччвур, ва Йиз цИйи ччвур бикИдиза. ¹³Шлик хъпехъру ибар каш, гъит, хъугънайидарин жямаябтариз Рюгъну фу кІураш, ебхъри!»

Лаодикияйин хъугънайидариз

¹⁴Лаодикияйин хъугънайидарин малайикдиз бикІ:

«Гъамци кІура Амин ччвур алири, Дугъри ва Гъякъ Шагьидди, Аллагъди халкъ гъапІу варибдин Ахъюри: ¹⁵Узуз яв ляхнар агъязуз, уву я мичІлир, я урцрур дарувалра агъязуз. Увуз ужу хъибди, эгер уву я мичІлир, ясана урцрур вуди гъахънийиш! ¹⁶Хъа уву я мичІлир, я урцрур дарди, хъа анжах мани вуди хъпаз дилигну, Узу уву Йиз ушвниан тутуси идипидизаву! ¹⁷Уву: „узу девлетлу вуза, узу девлетлу гъахъунза, узуз сарун фукІара ккимбуб имдариз“ – кІураш, увуз, уву фукъан бахтсуз, аьжуз, касиб, кур ва гъяцІал вуш, агъдарвуз. ¹⁸Узу увуз саб насигъят тувраза: уву девлетлу хъуз, Узхъан цИиъ марцц гъапІу гъизил ва яв гъяцІливалин нач ккебкуз алабхъру лизи палат гъадабгъ. Гъацира увуз уларикан ктатуз ва рябкъюри хъуз ччимра гъадабгъ. ¹⁹Узу Узуз масан вуйи касариз жаза гъадабтІурза ва дурарин жини ляхнар арайиз адагъурза, гъаци вуйиган, юкІв хъип, ва швумал духъну, яв фурсар дирч. ²⁰Магъа, Узу дийигъназа урчІарихъ ва кучраза. Шлиз Йиз дих ебхъураш, гъадгъу Узуз урчІар арццди, Узу гъадму касдихъна учІвдиза ва учу, сатІиди деъну, хъяхъдин уъл ипІидича.

²¹Гъалиб гъахъириз Узу Узухъди тахтнийн деуз йишв улупидиза, гъаз гъапиш, Узура гъалиб гъахъунза ва Йиз Адашдин гъвалахъ Дугъан тахтнийн деунза. ²²Шлик хъпехъру ибар каш, гъит, хъугънайидарин жямаябтариз Рюгъну фу кІураш, ебхъри!»

Югъандиз аьршариъ гъябкъюб

4 ¹Гъамдин къялхъан узуз заварий урчІар арццну гъяркъюнзуз ва гъадму сифте гъеебхъу зурнайинсиб дих гъеебхъунзуз. Дих узухъди, гъамци кІури, улхуз хъюбгъю: «Мина удучІв, Узу увуз багарихъди хъуз ккайиб улупурзавуз».

²Узу гьадму сьаьт Рюгьну ацІунзу. Фу лигурва, аьршариь тахт дебккна, хьа тахтнийн Деънайир ал. ³Хьа Деънайирилан сердоликна яшма кІуру багьа гьванариланси нур рабгъурайи, ва тахт вуйибси заьланмина изумруддин рангарин дерккучІимирсиб илбицнайи. ⁴Гьадму тахтнахьди, илтІикІну, къабна юкьуб тахтсана хьайи. Дурариин къарна юкьур аьхюр, лизи палат алабхьну, деънайи; дурарин кІуларииин гьзизилин тажар алийи. ⁵КІулинуб тахтнахьан къюркълин цІийир, гьарйир ва завар рахрустар сесер гьудучІувуйи. Думу тахтнан улихь цІа алди ургурайи акв тувру ургуб алат хьайи – мурар Аллагьдин ургур рюгь вуйи. ⁶Тахтнан гьаншариь хрусталсиб гюзгдин гьюлиз ухшар вуйи фу-вуш айи. ГьацІна – гьацІ къялаь, тахтнан юкьуб тереф вуйибси илтІикІну, улхьандира ва къялхьандира къадар адрубкъан улар айи, гьайванатарстар юкьур чІивидар айи. ⁷Сарпи гьайванатсир – аслансир вуйи; къюрпир – жигьил йицсир; шубурпирин маш адмийинсиб вуйи, хьа юкьурпир завуь уьбхнайи люкьраз ухшар айир вуйи. ⁸Гьадму юкьрид гьайванатарстарик гьарсардик йи-йирхьуб хлинцц кайи. Хлинццар вари терефарихьанди: айтІандира, зиьландира – уларихьди алацІнайи. Юкьрид гьайванатарстари, зат дийийигьди, йишвнура ва йигьнура гьарйир апІурайи:

«Гирами, гирами, гирами ву Агьа Аллагь
вари хилиь Дибиснайир,
гьарган Айир, Гьахьир ва Гьюрур!»

⁹Гьадму юкьрид гьайванатарстари тахтнийн Деънайириз – гьарган яшамиш Шулайириз, чухсагьул кІури имиди, Дугьан ад апІури имиди ва заанвал улупури имиди, ¹⁰къарна юкьур аьхюри тахтнийн Деънайирин улихь, ис алахьури, гьарган яшамиш Шулайириз икрам апІуйи ва, тахтнан улихь чпин тажар диври, гьамци кІуйи:

«Уву лайикь вува, Агьа, ич Аллагь,
ад, заанвал ва къувват къабул апІуз,
гьаз гьапиш, Уву вува вариб арайиз Гьабхир;
Яв амриинди вари гьабхьну
ва арайиз гьафну!»

Дибиржнайи кагъаз ва Ччил

5 ¹Тахтнийин Деънайирин арччул хилиъ узуз китаб – турбаси дибиржнайи кагъаз гъябкъюнзуз. Дидин айтІандира, зийландира варишвар алацІну, дибикІнайи, ва думу ургуб печатдинди хъябкънайи. ²Ахю дихнийинди гъамци кІурайи кьудратлу малайикра гъяркъуз: «Фуж лайикъ ву му китаб ачмиш апІуз ва мидлан печатар алдагъуз?»

³Гъич сарихъанра: я завариин, я жилариин, я жиларикк ккайидарихъан – китаб ачмиш апІуз гъабхъундайи, гъеле дидихъинди лигузкъан дурарихъан удубкъундайи. ⁴Китаб ачмиш апІуз ужур, дидихъинди лигузкъан удубкърур арайиз удудучІвган, узу бегъем гъишза. ⁵Хъасин гъадму ахъюдарикан сари гъапизуз: «Мишан! Лиг, Ягъудайин тухмиан Аслан гъалиб гъахъну, Давурин машгъур вуйи насил! ГъадгъухъантІан шулдар ургуб печать али китаб ачмиш апІуз».

⁶Узуз тахтнахъ, гъацІ къялаъ, Ччил гъяркъюнзуз. Думу гъурбан апІуз духнайирси айи. Дугълан гъадму юкърид гъяйванатарстарна ахъюдар илтІикІнайи. Гъурбан апІуз Духнайириз ургуб кІарчна, ургуб ул айи – мурар Аллагъдин ургуб рюгъ вуйи. Дугъан мурар дюн’яйиина гъарудар вуйи. ⁷Дугъу, багахъ духъну, тахтнийин Деънайирин арччул хилиъ айи дибиржнайи китаб гъибису. ⁸Дугъу думу гъибисган, юкърид гъяйванатарстарна къарна юкърид ахъюдар Ччилан улихъ икрам апІури дахъу. Дурарин гъарсарин хилиъ чюнгюр ва кІулихъди ацІнайи, ицци ниар хъайи ургру ччимар ади, гъзилин гъабар айи – му ччимар Аллагъдин гирами халкъдин ккарагбар ву. ⁹Дурари цІийи мяъли апІурайи:

«Уву лайикъ вува китаб бисуз
 ва дидлан печатар алдагъуз,
 гъаз гъапиш, Уву духъну гъурбан,
 Яв ифдиинди Уву Аллагъдиз адмийир гъадагъунва
 гъарсаб тухмиан ва чІалнаан,
 гъар жюре миллетарикан ва халкъарикан.

¹⁰ Уву гъапІунва дурарикан
 ихъ Аллагъдиз гирами гъуллугъчйир ва паччгъар –
 дурари дюн’яйиинра
 паччагъвал апІиди!»

¹¹Узуз юкърид гъяйванатарстаринна гъадму ахъюдарин тахтна-лан илтИкІнайи гизаф малайикар гъяркъзуз ва дурарин дихар гъеерхъзуз. Дурарин къадар ктухузкъан шлуб дайи – агъзрар-агъз-рариинди вуйи. ¹²Дурари ахю дихниинди кІуйи:

«Гъурбан гъахъи Ччил лайикъ ву
къувват, девлет, ахкюл ва къудрат,
заанвал, ад ва уж'вал
къабул апІуз!»

¹³Узуз гъеобхъунзуз, вари арайиз дубхнайибди – завариинра, жилариинра, жилариккра ва гъюлериъра – варишвариъ варибди фици гъарай апІуйиш:

«Тахтнини Деънайиризна Ччилаз –
уж'вал, заанвал,
ад ва къудрат
гъаммишандиз!»

¹⁴Ва юкърид гъяйванатарстарира кІуйи:

«Амин!»*

Ахъюдар жилиина ахъуйи ва икрам апІуйи.

Сабни йирхъуб печать алдабгъбакан

6 ¹Ччилу ургуб печатдикан саб фици алдабгънуш, гъябкъзуз ва юкърид гъяйванатарстарикан сари фици: «Мина гъач!» кІури, завун гъугърумаринсиб чІигъ гъапІнушра, гъеобхъунзуз. ²Хъа ли-зи гъяйван гъябкъзуз. Дид'ин чІимирра хъайи атлу алийи. Ду-гъаз таж тувнади шулу, ва думу гъалибвал гъадабгъуз, гъалиб гъахъирси, рякъ'ин шулу.

³Ччилу къюбпи печать алдабгъиган, узуз, юкърид гъяйвана-тарстарикан къюрпири, мина гъач, кІури, гъеобхъуз.

⁴Хъа цІаси убгурайи уъру гъяйван удубчІури гъябкъзуз. Му гъяйвнини али атлуйиз, зурба ханжал тувну, адмийир чиб-чпигъ гъярхъну йихбан бадали, дюн'яйиан мясляаьтвал адабгъуз шлу ихтияр тувнийи.

⁵Ччилу шубубпи печать алдабгъиган, узуз юкърид гъяйванатарс-тарикан шубурпири: «Мина гъач!» кІури гъеобхъуз. Хъа хъютси кІару гъяйван гъябкъзуз, дид'ин элеънайирин хилиъ ярчврар айи.

* 5:14 Дугъриданна гъаци ву!

⁶ Хъасин гьадму юкърид гъяйванатарстарин арайиъ гьамци кІурайи дихсиб гъебхъуз:

«Ярхи йигъан гъилихубдихъ саб сеъ дяхинтІан дяргърубси хьибди, ясана шубуб сеъ мухтІан дяргърубси хьибди! Аммаки я ччимдиз, я чяхриз зарар мутуван!»

⁷ Дугъу юкьубпи печать алдабгъиган, юкърид гъяйванатарстарикан юкьурпири кІурайи дих гъебхъунуз: «Мина гъач!»

⁸ Хъа узуз, зяиф-гъатху ранган гъяйван гъябкъуз. Дид'ин эленьнайирин ччвур Аъжал вуйи, дидихди вари жегеннем гъурайи. Мидиз дюн'яйин юкьубпи пайниин ханжлиинди, гаш'-валиинди, узрариинди ва юкьиб вягыши гъяйванатариинди адмийир йихуз шлу гъюкум тувнайи.

⁹ Дугъу хьубпи печать алдабгъиган, узуз гърбнар апІрушван кІанакк Аллагъдин Гафналантина ва дурари гъапІу шагьидвалилантина гъийиху адмийирин рюгяр гяркъуз. ¹⁰ Дурари зурба гъарай идипу:

«Гирами ва Гъякълу Гъюкумдар! Уву гъаз гъамусра дюн'яйин адмийирин суд апІурадарва ва дурариз, ич удубзу ифдихъанди, жаза гъаз гъадабтІурадарва?»

¹¹ Гъадмуган дурарикан гъарсариз лизи палат тувнийи ва сацІибсана сабур апІуб ккун гъапІнийи, гъаз гъапиш дурарин къадар гъркІну шайиз, чписи, Месигъ Аллагъдин гъуллугънаъ айи гъардшарра йихайиз, ккилигну ккундийи.

¹² Узуз Дугъу йирхьубпи печать алдабгъури гъябкъуз. Гъадмуган лап яманди жилар гъутІурччу; ригъ – маллайн чухаси кІару, хъа вари ваз ифиси гъабхьи, ¹³ гужал микІ хьивну гъядябхъру дурубжу инжирси, хьадар, завариан адахъну, жилиина ахъу. ¹⁴ Зав кагъазси илбижну дубгу; вари дагъларна островар чпин йишварихъан гъудучІу. ¹⁵ Дюн'яйин паччгъарра, гъякимарра, къушмарин ахъударра, девлетлу ва къудратлу адмийирра, лукІарра ва азадди уьмур хъапІударра – вари дагълариъ айи гъарзаригъ ва дюрхъариъ гьитІикІнийи. ¹⁶ Хъа дурари дагъларизна гъарзариз кІуйи: «Уч'ина ахъай, тахтнийин Деънайирихъан ва Ччилан хъял кайивалихъан учу гьитІикІай. ¹⁷ Дурарин хъял алдабгъру Йигъ дуфна. Шлихъан мидккан ккадархъуз хьиди?!»

Израилян 144000 кас

7 ¹Хъасин узуз дюн'яйин юкьбиб терефариф дийигънайи юкьур малайик гьаркьзуз. Дурари, я жилиина, я гьюл'ина, я гьарариина хъивуз гьидритди, дюн'яйиина хъивру юкьуб микI дидиснайи. ²Узуз ригъ гьудубчIвру терефнахъан чIиви Аллагъдин печать дибиснайи сарсана малайик за шули гьаркьюнзуз. Дугъу зурба дихниинди жилизна гьюлериз бедбахтвалар хуз гьюкум тувнайи юкьбиб малайикариз гъапи:

³«Сабан я жилариз, я гьюлериз, я гьарариз, ухъу ихъ Аллагъдин гьуллугънаъ айидарин машар печатдиинди жара дарапIкъан гагъди, зарар мутуванай!»

⁴Ва узуз, печать йивну жара гъапIдарин къадар варжна ягъчIвурна юкьуд агъзур кас вуйиб, гьеебхъунзуз. Израилин баярин вари тухмариан печатдихъди жара гъапIдар гьадмукъан вуйи.

⁵Ягъудайин тухмиан печатдихъди лишанлу гъапIдар йицIикьюд агъзур кас вуйи;

Рувимдин тухмиан – йицIикьюд агъзур;

Гаддин тухмиан – йицIикьюд агъзур;

⁶Ашерайин тухмиан – йицIикьюд агъзур;

Нефталимдин тухмиан – йицIикьюд агъзур;

Манасдин тухмиан – йицIикьюд агъзур;

⁷Симеондин тухмиан – йицIикьюд агъзур;

Левийин тухмиан – йицIикьюд агъзур;

Исахардин тухмиан – йицIикьюд агъзур;

⁸Забулундин тухмиан – йицIикьюд агъзур;

Юсуфдин тухмиан – йицIикьюд агъзур;

Вениаминдин тухмиан – йицIикьюд агъзур.

⁹Хъасин узуз сарихъанкъан ктухуз даршлукъан гьар жюре халкъарикан, миллетарикан, тухмарикан ва чIаларикан вуйи адми-йирин зурба гьварч, тахтнан ва Ччилан улихъ лизи палтарикди ва пальмайин кюлер хилиъ ади дийигъну, гьаркьзуз. ¹⁰Дурари ахъю дихариинди гьарай ипнайи:

«Уърхювал тахтнин деънайи ихъ Адашдин ва Ччилан хилиъ а!»

¹¹Хъа тахтналан, ахъударилан ва юкьрид гьайванатарстарилан илтIикIнайи вари малайикари, тахтнан улихъ жилиина ахъну, Аллагъдиз икрам гъапIу. ¹²Дурари варидари гьамци кIуйи:

«Амин!

Дугъриданна уж'вал ва ад, аькьюл, чухсагъулвал, заанвал, къувват ва къудрат гъарсариз аьсрариан аьсарариз ихъ Аллагъдихъ хъа. Амин».

¹³ Думу аьхюдарикан сари узхъан гъерхнийи: «Гъаму лизи палат али адмийир фузар ву ва наънан гъафидар ву?»

¹⁴ «Йиз аьхюр, думу увуз ужуди аьгъявуз!» – жаваб тувза. Дугъу гъапизуз:

«Муар зурба бедбахтвалариккан ккудучІвдар ву. Дурари чпин палтар, Ччилан ифдиъ дурччну, лизи гъаІну, ¹⁵ гъаддиз дурар Аллагъдин тахтнан улихъ хъа ва Дугъан Хулаъ дурар йишвди-йигъди Дугъан гъуллугънаъ а, хъа тахтнийн Деъна-йири дурарин зиин Чан чадур алтІабциди, ¹⁶ ва дурариз гъич зат я къурагъвал, я гаш'вал аьгъю хъибдар, я ригъди дурар ургидар, я пис манишнан ялавну ккагъидар, ¹⁷ гъаз гъапиш тахтнийн али Ччилу дурар уърхиди, ва уьмур хру штун булагъарихъна гъахиди. Аллагъди дурарин уларилан гъарсаб нивгънан цІадал марцц апІиди».

Ургубни печать алдабгъуб

8 ¹ Дугъу ургубни печать алдабгъиган, гъацІ сьаьтнастикъан аьршариъ сессузвал абхъру. ² Узуз Аллагъдин улихъ ургур малайик дийигъну гъаркъзуз. Дурарихъна ургуб зурна тувну шулу.

³ Жара малайик гъюру. Думу гъурбнар ургрушван гъвалахъ, кум ккапІру гъзилин гъабсибра хъади, дугъужвuru. Дугъахъна, Аллагъдин вари халкъдин ккарагбарихъди, тахтнан улихъ хъайи гъзилин гъурбнар ургрушв'ина хпан бадали, бегъемди ицци ниар хъайи, ургру ччимарра тувру. ⁴ Хъа малайикдин хилиъ айи гъзилин гъабсибдиан Аллагъдин улихъ, Дугъан халкъдин ккарагбарихъди сабси, ицци ниъ хъайи кум за шулу. ⁵ Малайикди кум ккапІру гъабразди, гъурбнар ургрушвлан цІа гъадабгъну, кабхъуз ипру, хъа думу дюн'яйиинди гатІабхъуру, хъасин душв'ин завар рахуру, гъарай утІубчвuru, къюркълин цІийир кричуру ва жилар тІурчвuru.

Ургуб зурна

⁶ Хъа ургуб зурна дидиснайи ургур малайик зурнийир рахуз гъязур духънайи.

⁷ Сарпири гъарабху – ва ифдихъди гъибикънайи мирккна ца абхъу ва жилиин дабхъу. Дюн’яйин шубубпи пай жилар гъургу, шубубпи пай гъарар ва вари чру укI гъубгу.

⁸ Къюрпи малайикди зурна гъарабху – убгурайи зурба дагъсиб гъюлеризди абхъу. Хъа гъюлерин шубубпи пай шид ифдиз ил-тIибкIнийи. ⁹ Гъюлериъ шубубпи пай чIивишин гъирмиш гъабхъ-нийи ва шубубпи пай гимйир ккахънийи.

¹⁰ Шубурпи малайикди зурна гъарабху – зав’ан чирагъси уб-гурайи зурба хяд абхъу. Думу шубубпи пай нирариина ва штарин булагъариина абхънийи. ¹¹ Думу хядраз КъутIкъли Къал кIу-йи. Вари штарин шубубпи пай къалси къутIкъли гъабхънийи ва гизаф адмийир гъациб штуан гъийихнийи, гъаз гъапиш штар къутIкъли гъахънийи.

¹² Юкъурпи малайикди зурна гъиву – ригъдин ва вазлин шубубпи пай ва шубубпи пай хядар пуч гъаIу. Дурарин шу-шубубпи паяр гъидису ва, акв адарди, йишвандин шубубпи пайси, шубубпи пай йигъандинра мучIуди гъабхъи.

¹³ Узуз аършарикк тIибхурайи люкъ гъябкъюнзуз. Диди зурба дихнийинди кIурайиб гъеебхъунзуз:

«Гъамус имбуну шубур малайикди хъаъру зурнайин дихари-хъан дюн’яйиин яшамиш шулайидарин язухъийкIана, язухъий-кIана, язухъийкIана!»

9 ¹ Хъубпи малайикди зурна гъиву, ва узуз зав’ан жилиина хяд абхъри гъябкъзуз. Дидиз кIан ккадру гъуйдин ачар тувнайи.

² Диди кIан ккадру гъуйдикан жюлгер ктахъу ва душв’ан, зурба пичраанси, кум утIубчъву. КIан ккадру гъуйдиан утIубчъву кумру ригъ ва гъава ккаIу. ³ Кумруан жилиина елгнагарин гъварчар адахъу. Жилиин акърабариз айи гъюкум думу елгнагаризра тувнайи. ⁴ Елгнагариз, я чру укIаз, я чрушназ, я гъарариз зарар тутрувди, унтI’ин Аллагъдин печатдин лишан алдру адмийириз зарар тувуз, амур дапIнайи. ⁵ Елгнагариз думу адмийир йихуз ваъ, хъа хъуб вазлин арайиъ сузайикк гъитуз буйругъ тувнайи.

Хъа дурарин сузайин учІврушин, аькърабари къацІ гъаПиганси, писуб вуйи. ⁶Думу йигъари адмийир аьжал абгури хьиди, хъа бихъури хьибдар, дурар аьжалихъ мягърум хьиди, хъа аьжал дурарихъан гьебгди.

⁷Думу елгнагар дьавдиз гъязур духънайи эскрарин гъяйвнарси рякъюйи. Думу гъяйвнарин кІуларин гъизилин тажарстар али-йи, хъа машар адмийинстар, ⁸кушар дишагълийинси ярхидар, сппар асландин кІанччарстар вуйи. ⁹Дурариин, гар али гъюбаринси, рукъанстар, фукІа ктидипру палтар алийи. Дурарин хлинцарин дих дьавдиз ккажаргъурайи ахъючІве гъяйвнарин аьрабийрин гъугъсиб вуйи. ¹⁰Дурарин галамар айи рижвар аькърабаринстар вуйи; адмийириз хъуб вазлиъ зарар тувру къувват дурарин рижвариъ айи. ¹¹Дурарин паччагъ кІан ккадрушван малайик ву; думу паччагъдиз жугъуд чІалниинди Аббадан, хъа грек чІалниинди Аполлион кІуру.

¹²Сабпи дерд гъудубчІвруу. Мегъел мидихъди къюбсана дерд гъюри ими!

¹³Йирхъурпи малайикдира зурна гъарабху. Узуз Аллагъдин улихъ хъайи, гъизилин гъурбнар ургрушв'ин али юкъуб кІарчнана гъюрайи дих гъеебхъуз. ¹⁴Дихну зурна хъайи йирхъурпи малайикдиз гъапи: «Зурба вуйи Ефрат нирихъ дитІнайи юкърид малайикар дудурч».

¹⁵Юкърид малайикарра дудурчур — дурар гъязурди, гъаму сяаьтназ, йигъаз, вазлиз ва йисаз (ккилигури), вари халкъарин шубубпи пай йибхбан бадали, дерккнайидар вуйи. ¹⁶Гъяйвнин къушмарин къадар къюдварж миллион вуйи; му къадар узуз гъе-ебхъунуз. ¹⁷Магъа йиз рякъбарин узуз гъяйвнарна дурариин элънайидар фици гъяркънуш: дурариин али фукІа ктрипру палат цІаси уьруб, укІуб ва гугутси гъатхуб вуйи; кІулар асландин музмузарстар вуйи; дурарин ушвниан цІа, кум ва гугурт утІубччурайи. ¹⁸Гъаму шубуб бедбахтвали дурарин ушвниан удубчІвурайи цІихъан, кумрухъан ва гугуртдихъан вари адмийирин шубубпи пай гъийибхнийи. ¹⁹Гъаз гъапиш гъяйвнарин къувват дурарин ушвариъна рижвариъ айи, дурарин рижвар битІариз ухшар вуйи, дурариин кІулар алийи ва гъадму кІуларихъди зарар тувуйи.

²⁰Гъадму бедбахтвалариккан гъирмиш дархъиди ккудуччу адмийир, чпин хиларин ляхнарихъан, швумал духъну, гъудучІвундайи:

дурари шейтІнаризна гъзиликанна, арсраканна, йифриканна, гъвандиканна, гакІвликан дапІнайи ва каънайи, я рябкъюз, я ерхъюз, я гъягъюз даршлу идолариз гъюрмат апІуб дипундайи. ²¹Дурар гъацира чпин я йивну йихувалар, я фалчивалар, я къяппавалар, я тІафалвалар дирчну, швумал гъахъундайи.

Дибиржнайи китаб хъайи малайик

10 ¹Узуз дифариъди завариансина гъюрайи сарсана къудратлу малайик гъяркъзуз. Дугъан кІул’ин дерккучІимир алийи, машну ригъдиси нур туврайи, хъа ликар цІин бурузарстар вуйи. ²Дугъан хилиъ, саб къадар ачмиш дапІнайи кагъаз айи. Дугъу арччул лик гъюлериин диву, хъа гагул лик – жилариин, ³ва зурба дихниинди, аслан арабхруганси, гъарай гъапІу! Дугъу гъарай гъапІиган, завар рахрустар, ургуб гъугъруми гафар апІуз хъюгъю. ⁴Ургбиб гъугърумари гафар гъапІиган, узу бикІуз гъязур гъахъиза. Аммаки узуз завариан гъамци кІурайи дих гъеебхъзуз: «Ургбиб гъугърумари гъапиб жиниди уьбх. Думу гафар мидикІан!»

⁵Узуз гъюл’инна жилиин дийигъну гъяркъю малайикди арччул хил завариз за гъапІу, ⁶ва аьсрариан аьсрариз гъарган яшамии Шулайириинди, завар ва душваъ айиб, жилар ва душв’ин алиб арайиз Гъабхуриинди, сарун вахт имдар кІури, ху гъапІу!

⁷Хъа гъадму йигъари, ургурпи малайикдин зурна гъарабхган, Аллагъдин сир, Дугъу Чан гъуллугънаъ гъаши пайгъамбариз хабар дебккганси, вари тамам хъибди.

⁸Узуз завариан гъеебхъу дихну, узухъинди илтІикІну гъапиуз: «Душну, гъюл’инна жилиин дийигънайи малайикдихъан ачмиш дапІнайи китаб бис».

⁹Узу, багахъ духъну, малайикдихъан гъадму китаб узухъна тувуб ккун гъапІза. Хъа дугъу узуз гъапи: «Ма, му ипІин, фуниъ къутІкълишин абхъдияв, хъа ушв йиччвси меъли хъибдияв».

¹⁰Узу думу китаб, малайикдин хил’ан дибисну, гъипІза ва йиз ушвниъ, йиччв гъипІганси, меълишин абхъу, хъа фуниъ – ктирсуз даршлу къутІкълишин. ¹¹Хъа узуз гъапи: «Уву аьхючІвевъ халкъарикан, миллетарикан, чІаларикан, ва пачгъарикан пайгъамбарвалин гафар хъана пуз буржлу вува».

Къюр шагъид

11 ¹Узухъна жилар ерцрубсиб маргъ тувнийи ва гъапнийи: «Душну Аллагъдин хал ва гъурбнар ургрушв ебц, хъа гъадму Хулаъ икрам апІрударин къадар гъисаб апІин. ²Аммаки Хулахъди хъайи чІатан гъяят гъидип, думу меебцан, гъаз гъапиш душвайишв аллагъсузариз тувна, дурари гирами шагъур ягъчІвурна къюб вазли ликриккан апІиди. ³Узу Йиз къюр шагъид тувдиза: дураар, чІуру ирин палат алабхъну, агъзурна къюдваржна йирхъцІуд йигъан, пайгъамбрарси, пайгъамбарвалин гафар кІури гъузди». ⁴Му пайгъамбрар – жилин Агъайин улихъ дийигънайи оливайин къюб гъарна, акв тувру къюб алат ву. ⁵Эгер шлизкІа дурариз чІуруб апІуз ккун гъабшиш, дурадин ушвниан цІа утІубччвиди ва душмнар ургиди. Дурадин писвал апІуз саризра ккун хъибдар, гъапІиш, гъаци йикІиди. ⁶Дурадин зав хъябкъюз гъюкум а; дурадин чпин пайгъамбарвалин гъуллугънийин али вахтна мархъ дурубгъри гъитуз шулу; дурадин шид ифдиз илтІибкІуз шлу гъюкум тувна; дурадин чпиз фициб ккундуш, гъациб бедбахтвалихъди жил алабцІуз шулу.

⁷Дурадин шагъидвал апІуру вахт ккудубкІган, кІан ккадрушв’-анзина удубчІву вягъши гъайванат гъадму къюрид пайгъамбра-рихъди дявдиз удубчІвиди, гъайванат гъалиб хъибди ва дураар йихиди. ⁸Дурадин майтар ахъю шагърин кючейиъ дирчну хъиди. Жара жюрейинди думу шагъриз, дурадин Агъа хачрак карсу йишваз, Содом ва Египет кІури шулу. ⁹Дурадин майтариз, вари халкъаригъян, тухмариан, чІалариан ва миллетаригъян адмийир шубуд йигъанна гъацІаъ лигури гъузди ва дураар кивуз гъитдар. ¹⁰Дюн’яйин али адмийир шад хъиди, мяракйир ачмиш апІиди, чиб-чпиз пешкешар апІиди, гъаз гъапиш гъадму къюрид пайгъамбрари дюн’яйин халкъар аьзабнакк ккитнийи. ¹¹Шубуд йигъна гъацІ улдубчІвган, Аллагъдихъан уьмрин рюгъ майтариъ убчІвди, ва пайгъамбрар чпин ликриина гъудужвиди, хъа дурадин лигурайидарик зурба гучІ кабхъди.

¹²Пайгъамбрариз завариан чпиз: «Мина удучІвай!» – кІурайи зурба дих гъеебхънийи. Душмнариз рякъюри, дураар дифриинди завариз за шулу. ¹³Гъадму вахтна лап яманди жилар тІурччвур ва шагърин йицІубпи пай дарабгъну абхъру. Жилар гъутІурччвган,

ургуд агъзур кас гыйихнийи, хъа имбудариз гучІ гъабхънийи ва дурари Аършарин Аллагъдин ад за апІуз хъюгънийи.

¹⁴Къюбпи дерд гъудубчІвнийи. Хъа магъа шубубпи дерд гъюз гъялакди а!

Ургубни зурна

¹⁵Ургурпи малайикди зурна хъапІу, ва заварий гъамци кІурайи зурба дихар арайиз гъафи:

«Гъаму дюн’айин паччагълугъ ич Агъайин ва Дугъан Месигъдин Паччагълугъ гъабхъну. Дугъу гъаргандиз, абсрариан абсрариз паччагъвал апІиди!»

¹⁶Аллагъдин улихъ тахтариин деънайи къарна юкъур абхюр, жилина ахъну, Аллагъдиз, вари хилиъ Дибиснайириз, икрам гъапІу. ¹⁷Хъа гъамци кІури, гъарай идипу:

«Чухсагълу Увуз, Агъа Аллагъ, вари хилиъ Дибиснайир,
гъарган Айир ва Гъахъир,
гъаз гъапиш, Уву Яв зурба вуйи къувват ва паччагъвал
хилиз гъибисунва.

¹⁸ Аллагъсузар аргъарди гъадагъна, хъа гъамус Увукра хъял кубчІвнавук:
дийихнайидарин суд апІру ва дюн’я чІур апІурайидар
пуч апІру,
ва Яв лукІарди гъахъи пайгъамбрариз,
Яв гирами халкъдиз,
Яв ччвурназ гъюрмат гъапІу бицІи касаризси,
зурба вуйидаризра
лайикълу пешкешар тувру вахт дуфна».

¹⁹Аършарий Аллагъдин хал абщру ва Душваъ Дугъан Йикърар айи сундух рябкъюри шулу. Хъасин къюркълин цийир кричуру, гъарай абхъру, гъугърумарин гъугъ абхъру, жилар тІурччуру ва гужли миркк убгъуру.

Дишагъли ва аждагъа

12 ¹Хъа завариин зурба лишан арайиз гъюру: ригъ алабхънайи дишагъли, дугъан ликарикк – ваз, хъа кІул’ин – йицІи-къюб хядракан вуйи таж. ²Дишагълийик бицІир ка ва аъзиятариан чІигъар апІура; думу бицІир апІуз кІерщуз хъюгънайи.

³Завариин жара лишанра арайиз гьюру: зурба цIаси уьру аждагъа, ургуб кIул али, йицIуб кIарч али ва кIулариин ургуб таж али. ⁴Дидин рижвну зав'ан шубубпи пай хядар илжикуру ва жилиинди ахьру. Аждагъа, бицIир апIурайи дишагълийиз къаршуди дугъу бицIир гъапIубси, итIуз ккепIну дийибгънайи. Дугъу бай гъапIу. Думу Бали рукъан чумакихъди вари халкъариин гьюкум гъабхиди. Дугъан бицIир Аллагъдихъна, Дугъан тахтнахъна гъахуру. ⁶Хъа дишагъли ичIи чюлиз гьергру. Душваъ дугъаз Аллагъди йишв ккабалгнайи. Дина дугъаз агъзурна кьюдваржна йирхъцIур йигъан хураг гъабхиди.

⁷Хъа завариин Мукаил малайикдина дугъан малайикари аждагъайихъди дяви ккебгъру. Аждагъайи дяви чан малайикар хъади апIурайи, ⁸хъа дурарихъан гъалиб хъуз гъабхундаи ва заварий дидин йишв гьудубгнийи. ⁹Хъасин зурба аждагъа, дегъ заманайин битI, иблис вая Сатана, вари дюн'я улдубгуз гьибтрайиб, завариан жилиина ипнийи. Дидихъди чан малайикарра идирчнийи.

¹⁰Хъа узуз аьршариъ гъамци кIури зурба дих гъебхъуз:

«Магъа хъубкъна уьрхювал ва кьувват,
васана ич Аллагъдин Паччагълугъ,
ва Дугъан ччим Кадатнайирин гьюкум,
гъаз гъапиш ихъ чвйирин футнакар идипну,
Аллагъдин улихъ йишвди-йигъди дурарилан
футнийир апIурайиб.

¹¹ Ихъ чвйир аждагъайиин,
Ччилан ифдиинди

ва чпин шагидвалариинди гъалиб гъахъну.

Дурари аьжалин улихъ чпин уьмур гъайиф гъапIундар.

¹² Гъаци вуйиган шадвалин сес ипай,
аьршар ва душван агълар!

Язухъ ву жилин ва гъюлин!

Учвухъна яман хъял ади,

чан вахт хъубкънайиб агъяди, иблис дуфна».

¹³Аждагъайиз учв жилиина илдипну гъабкъиган, думу бай гъапIу дишагълийихъ хъебгру. ¹⁴Дишагълийиз чаз ичIи чюлиъ улупнайи йишваз, аждагъа дяргърушваз ва шубуд йисна гъацIаъ хураг хрушваз тIирхуз, люкъран кьуб ахю хлинщ тувру. ¹⁵Дишагълийин кьяляхъди, думу ккахъбан бадали, аждагъайи чан ушвниан

зурба нир деебтуру. ¹⁶Хъа жили дишагълийиз кюмек апІуру: диди чан ушвар арццу ва аждагъайи чан ушвниан деебту нир убхъуру. ¹⁷Аждагъайиз дишагълийикан яман хъял гъюру ва думу гъитну, дугъан имбу бицІидарихъди, Аллагъдин табшуругъар уърхрударихъди ва Исайикан шагъидвал апІрударихъди дяви гъабхуз гъябгъюру. ¹⁸Хъа аждагъа гъюлин гъирагъдихъ дугъубжвuru.

Гъюл'ан гъяйванат

13 ¹Узуз гъюл'ан, йицІуб кІарч али, ургуб кІул али, кІарчарин йицІуб таж али, хъа кІуларик Аллагъдиз люкънар кайи вягъши гъяйванат удубчІури гъябкъюнзуз. ²Узуз гъябкъю вягъши гъяйванат леопарддиз ухшар вуйи, хъа ушв – асландинсиб. Аждагъайи дидиз чан къувват, тахт ва зурба гъюкум тувнийи. ³Дидин кІуларикан сабнубдиз йибкІрубсиб зиян дубхъну рябкъюйи, аммаки думу зиян сагъ гъабхънийи, ва вари дюн'я, мюгъгал дубхъну, гъадму вягъши гъяйванатдихъди гъубшнийи. ⁴Хъа адмийири, аждагъайи чан гъюкум вягъши гъяйванатдиз тувиган, дидиз икрам гъапІу, хъасин, гъамци кІури, дурари вягъши гъяйванатдизра икрам апІуру: «Фуж шулу гъаму гъяйванатдихъ тевуз, шлихъан шул мидихъди элегуз?»

⁵Дидиз, дамагъ кайи ва Аллагъдиз люкънар апІру гафар пуз, ихтияр тувнайи ва дидиз гъюкумра ягъчІурна къюд йигъаз тувнайи. ⁶Диди Аллагъдиз люкънар апІуз чан ушв абццу – люкънар Дугъан ччвурназ, Думу яшамиш шулайишваз ва Аършарин агълариз апІуру. ⁷Дидиз Аллагъдин гирами халкъдихъдира дяви гъабхуз ва гъалиб хъуз ихтияр тувнайи. Дидиз гъацира гъарсаб тухмин, халкъдин, чІалнан ва миллетдин зиин гъюкум тувнайи. ⁸Дюн'я арайиз хайиз гъурбан апІуз гъязурди айи Ччилахъ хъайи уъмрин китабдик ччвурар ктру жилин вари адмийири дидиз икрам апІиди.

⁹Шлик ерхъру ибар каш, гъит ебхъри!

¹⁰Шли йисирап дисураш, думу учв йисирди дисиди.

Шли ханжли йикІураш, думу учв ханжлихъан йикІиди.

Гъамдиинди Аллагъдин гирами халкъдиз чпин мюгъкамвал ва хъугъувал убхюз дих апІура!

Жилиан гъяйванат

¹¹ Хъасин узуз жилиан удубчІвурайи жара вягыши гъяйванат гъябкъуз. Дид'ин, Ччил'инси, кьуб кІарч алийи, амма диди аждагъайиси гафар апІуйи. ¹² Дидиз сабпи вягыши гъяйванатдин-сиб гьюкум тувнайи. Диди сабпи вягыши гъяйванатдиз варибдиъ кюмек апІуйи. Диди дюн'яйиин вари адмийрихъди йибкІруб-сиб зиян сагъ дубхънайи сабпи вягыши гъяйванатдиз икрам апІуз гьитуйи. ¹³ Диди зурба аьламатар улупуйи: адмийирин улихъ завариан жилариина ца гьюз гьитуйи. ¹⁴ Сабпи вягыши гъяйванатдин ччвурнахъан аьламатар улупури, диди дюн'яйин адмийир улдугуз гьитуйи. Диди ханжал йивну зиян гъапІу ва, хъана сагъ гъабхъи сабпи вягыши гъяйванатдин гьюрматназ сурат балгуз, буйругъ гъапІу. ¹⁵ Гъадму суратну гафар апІбан ва диди чаз икрам дарапІрудар йихбан бадали, вягыши гъяйванатдин суратнин ил алапІнийи; дидиз гъаци ил алапІуз удукърувал тувнайи. ¹⁶ Диди варидариз: гьулугъчйириз ва гьулугънахъ хьтрудариз, девлетлуйириз ва касибариз, лукІариз ва азаддариз – арччул хлик, ясана унтІак лишан капІуз гьитуйи. ¹⁷ Дициб лишан (вягыши гъяйванатдин ччвур, ясана число) кадрурихъди мутму я гъадабгъуз, я масу тувуз гьитри гъахъундар. ¹⁸ Мушваъ аькьюл лазим ву: фикирлу кас гьит, вягыши гъяйванатдин числоийъ айи мянайин гъаври ахъри. Думу число адмийиринуб ву, магъа дидин число: 666.

Сион дагъдиин цІийи мяъли

14 ¹ Хъа узуз гъяркъюнзуз: магъа, Сион дагъдиин Ччил дийигъна, Дугъахъди – гъадму варжна ягъчІвурна юкъуд агъзур, унтІин Исайин ччвур ва Дугъан Адашдин ччвур дидикІнайидар.

² Хъа узуз завариан, ягъли гъарзарилан убсрайи нирин гьугъсиб ва завар рахбан гьугърумарстар дихар гъеерхъунзуз. Узуз гъеерхъу дихар гъацдар, мукъмар йивурайи чюнгринстар вуйи.

³ Дурари тахтнан улихъ ва юкърид гъяйванатарстаринна къарна юкъур ахъюдарин улихъ цІийи мяъли апІурайи. Думу мяъли, дюн'яйин тухмигъян гъядягънайи гъадму варжна ягъчІвурна юкъуд агъзур касдихъантІан гъайри, сарун гьич сарихъанра кІваьланди дубгъуз шулдайи.

⁴Дурар дишагълийирихъди чиркин дархъидар, хъа чпин мар-
щишин гъюбхдар ву; дурар, Ччил наанди гъушиш, Гъадгъахъ-
ди гъягърудар ву. Дурар имбу инсаниятдигъян гъядягънайи-
дар ву. Дурар Ччилаз ва Аллагъдиз бин ва ккебгъувал вуди ка-
дагънайидар ву. ⁵Дурарин мелзназ кучІал аьгъдаи, дурар
кацІдар дар.

Шубур малайик

⁶Хъасин узуз, аьршарикк, гъаргандин Ужувлан хабар хъади, жи-
лариин гъарсаб миллетдиз, тухмиз, чІалназ ва халкъдиз дидкан
хабар дебккри, тІирхурайи жара малайик гъяркъюнзуз. ⁷Дугъу
ахю дихниинди гъарай гъаІу:

«Аллагъдихъан гучІ апІинай ва Дугъан ад за апІинай!

Гъаз гъапиш Дугъу суд апІру саяьт хъубкъна!

Гъаддиз зав, жил, гъюл ва булагъар яратмиш ГъаІуриз икрам
апІинай!»

⁸Сарсана, къюрпи малайикра, сарпирин къяляхъди тІирхури,
гъафи ва гъарай гъаІу:

«Ккадабхъну, ккадабхъну, ккадабхъну Вавилон,

машгъур меркез,

чан къяппавалин чяхрихъди вари халкъар тухъ

гъаІу шагъур!»

⁹Сарсана, шубурпи малайикра, къюрпирин къяляхъди, зурба
дихниинди чІигъар апІури, гъафи:

«Эгер шли вягъши гъяйванатдиз ва дидин суратназ икрам
апІураш ва хил'ин, ясана унтІ'ин дидин лишан капІнаш, ¹⁰гъад-
гъу Аллагъдин хъял айи зах'ан фукІа кпибикъди гъязур гъаІу
чяхир убгъиди. Дицирикан, цІиь ва гугуртдиь, гирами малайи-
карин ва Ччилан улихъ, зивзивар кчІюкъиди.

¹¹Дурарикан кчІюкъюрайи зивзиварин кум гъаргандиз аьс-
рариан аьсариз завариз удубчІура. Я йигъну, я йишвну си-
кинвал адар вягъши гъяйванатдиз, дидин суратназ, ва ди-
дин ччвурнахъ лишан жандиин алапІнайидариз». ¹²Гъамдиин-
ди Аллагъдин гирами халкъдиз, Аллагъдин табшуругъар тамам
апІурайидариз ва Исайиз аьгътлу вуйидариз мюгъкам хъуз дих
апІура.

¹³Мидхъан узуз заварин гъамци кІурайи дих гъеебхъзуз:

«БикI: „Хушбахтаварар ву, Иса Месигьдихъ хъугъну, гыйих-дар“, „Ав, думу гъаци ву, – кIура Рюгъну, – дурари, чпин гъа-гъишнариккан ккудучIвну, рягъятвал гъадабгъура, гъаз гъапиш дурари гъапIу ляхнар гъадрарихъди гъягъиди“».

Хъугъувалин иган

¹⁴Ва магъа узуз лизи диф гъябкъуз, хъа дифриин фуж-вуш Инсаниятдин Бализ ухшар алир деъна. Дугъан кIул'ин гъизилин таж ал, хъа хилиъ учIру дагъур а. ¹⁵Хъа сарсана малайик Аършарин хул'ан дифриин деънайириз ахю дихниинди чIигъ апIури, удучIву:

«Яв дагъур гъапI ва убгI!

Гъаз гъапиш иган убгру вахт хъубкъна – дюн'яйин мягъсул хъубкъна!»

¹⁶Дифриин деънайири, хил хъапIну, чан дагъур жилиина гатIабхъуру, ва жилин вари иган дубгну шулу.

¹⁷Хъасин Аършарин Хул'ан жара малайик удучIвуру, дугъахъ-ра учIру дагъур хъайи.

¹⁸Сарсана цIин ахъювал хъайи малайикди, гъурбнар ургурушвлан гъедергну, учIру дагъур хъайи малайикдиз ахю дихниинди кIуру:

«ГъапIну яв дагъур,

дюн'яйиин али тIумтIарин багъдиан

тIумтIарин кабар ккудутI,

гъаз гъапиш дураар хъуркъна».

¹⁹Малайикди чан дагъур дюн'яйиинди гатIабхъуру ва тIумтIар ккудутIуру, хъасин дураар, Аллагъдин хъял айи кчIюкърушвазди ахру. ²⁰Хъа кабар шагърин гъирагъдихъ, ликариккан апIури, кчIюкьюру, ва кчIюкърушван даргарилан ифи улдубуз хъюбгъру. Удубзу ифди, дийибгънайи гъяйвнин фурийиккнакъан ягъалди, юкъуб атраф шубудварж километрин манзилназ жил алабцIуру.

Ургур малайик ургуб бедбахтвал хъади

15 ¹Хъасин завариин узуз сабсана зурба ва аъжайиб лишан гъябкъюнзуз: ургур малайикдихъ ургуб аххиримжи бедбахтвал хъа. Гъамрариинди Аллагъдин хъял ккудубкIурайи. ²Узуз цIихъди дибикънайи гюзгдиз ухшар али гъюл гъябкъуз. Гъадму

гюзгдин гъюлихъ вягыши гъяйванатдин, дидин суратнин ва дидин ччвурнан числойин гъалиб гъахьидар дугъужвнай. Дурар Аллагъдин чюнграр хъади дугъужвнай. ³Дурари, Аллагъдин гъуллугъчи Мусайин мяъли ва Ччилан мяъли апІурайи:

«Зурба ва аъжайиб вуяв ляхнар, Агъа Аллагъ,
вари хилиъ Дибиснайир!

Дугъри ва гъякъ вуяв рякъяр, халкъарин Паччагъ!

⁴ Шлиз, Агъа, Увхъан гучІ хьибдар,

ва шли Яв ччвур адлу апІидар?!

Гъаз гъапиш Уву сар вува, Гирамир!

Ва Яв улихъ дахъди икрамназ!

Гъаз гъапиш Яв гъякъвал ачухъ гъабхъну!»

⁵Хъасин узуз гъябкъюнзуз: заварий Аллагъдин Хал ачмиш дапІну – Шагьидвалин Чадур, ⁶хъа душв’ан, ургуб бедбахтвал хъади, ургур малайик удучІву. Дурариин марцци крабчІру палат алийи ва дурари юкъв’ан гъизилин чІулар идитІнайи. ⁷Гъадму юкърид гъяйванатарстарикан сари ургрид малайикарихъна, аьсрариан аьсрариз яшамиш шулайи Аллагъдин хъюлу ацІнайи ургуб гъизилин гъаб туву. ⁸Хъа, Аллагъдин адлувалиан ва Дугъан къудратнаан кумрахъди Аьршарин Хал абцІру. Душвазди, сабан ургрид малайикарихъ хъайи ургуб бедбахтвал ккудудукІкъан гагъди, гъич сарихъанра учІвуз гъабхъундайи.

Аллагъдин хъял айи зах

16 ¹Хъасин узуз, Аьршарин Хул’ан аьхю дихниинди ургрид малайикариз кІурайи дих гъеебхъунзуз:

«Гъарахай, ургуб гъабраъ айи Аллагъдин хъял дюн’яйиина удубзай!»

²Сарпир удучІвну, дюн’яйиина чан гъаб удубзуру ва бухъ ккайи учІвру ва мурдал зийнар хуру. Дурар вягыши гъяйванатдин лишан кайи ва дидин суратназ икрам апІру адмийириин алаънийи.

³Къюрпири чан гъаб гъюлериинди удубзуру, ва шид майтин ифдиз илтІибкІуру – вари гъюлиъ айи чІивишин йибкІуру.

⁴Шубурпири чан гъаб нирариинди ва булагъариинди удубзуру, ва дурарра ифдиз илтІикІуру. ⁵Хъа штарин малайикди гъапиб гъеебхъузуз:

«Уву гъякъ вува,

эй Айир,
Гъахьир
ва Гирамир,
гъамци жаза гъадабтІбаз:

6 дулари гирамидарин ва пайгъамбрарин
ифи удубзну,
гъаддиз Уву
дулариз убхъуз
ифи тувунва –
дулар лайикъ ву!»

7 Хъа узуз, гъурбнар ургру йишвур фици кІуйиш гъебхъуз:
«Ав,
Агъа Аллагъ,
вари хили Дибиснайир,
дугъри ва гъякъ ву
Яв адабтІурайи жаза!»

8 Юкъурпири чан гъаб ригъдиинди улубзуру, ва ригъдиз чан
цІиинди адмийир ургуз гъитру къувват тувру. 9 Яман убцруш-
наан адмийир ургуйи ва гъацдар бедбахтвалар гъау Аллагъдин
ччвурназ агърар апІуйи. Аммаки дулар, чпин тІулар гъитну,
швумал гъахъундайи ва Дугъан ад гъапІундайи.

10 Хъурпири чан гъаб вягъши гъяйванатдин тахтниинди удубзни-
йи ва дидин паччагълугъ мучІушнаъ абхънийи. Адмийири, ищ-
рушнаан чпин мелзариин къацІар алахъуйи, 11 ва бедбахтваларна
ищрушнар гъаъну кІури Аьршарин Аллагъдиз агъар апІуйи. Ам-
маки дулари чпин тІулар дирчундайи, я гардандиъ гъидисундайи.

12 Йирхъурпири чан гъаб машгъур нир Ефратдиинди удубзуру
ва дидиъ айи шид, ригъ гъудубчІвру терефариъ айи паччгъариз
рякъ ачмиш хъуз, ебццуру. 13 Узуз, аждагъайин ушвниан, вягъши
гъяйванатдин ушвниан ва кучІлин пайгъамбрин ушвниан чру
гъюбариз ухшар айи шубуб чиркин рюгъар удучІвури гъяркъуз.
14 Мурар, аьламентар улупру жинарин рюгъар ву: дулар, Аллагъдин,
вари хилиъ Дибиснайирин зурба гъяямат йигъаз дявдиз гъязур
йихъай кІури, дюн'айин вари паччгъарихъна гъягъюру.

15 «Магъа, Узу тІафалси, хабарсузди гъидиза. Хушбахтавар ву
ккилигурайир ва чан палтар уьрхюрайир, дицир гъяцІалди гъя-
гъидар, ва гъич саризра дугъан аьйибнан йишвар рякъидар!»

¹⁶Ва дурари паччгъар жугъуд чІалниинди Армагедон кІуру йишв’ина уч апІуру.

¹⁷Хъа ургурпи малайикди чан гъаб гъавайизди удубзуру. Аършарин Хулаъ, тахтнахъан гъамци кІурайи зурба дих гъору: «Гамам гъапІну!»

¹⁸Хъа кьюркълин цІйир, гъарйир, гъугърумар ва жилар тІурччувалар шулу. Гъамкъан яманди жилар тІурччувал дюн’яйиин адми гъахъихъанмина гъахъундаи. ¹⁹Машгъур вуйи шагъур шубуб йишваз гъутІубкІниийи, Аллагъ гъясбикк ккадрурарин шагърар ккадахъниийи. Машгъур вуйи Вавилон кІуру меркез Аллагъди кІваин гъапІниийи ва дидиз Дугъу Чан пис хъял айи чяхрин зах тувниийи. ²⁰Хъа вари островар гъудургниийи, дагълар дихъури имдаи! ²¹Завариан адмийириина йирхъЦур килакъан айи мирккар гъургъниийи. Гъамциб миркклин бедбахтвал гъапІу Аллагъдиз адмийири хъа яман агърар апІуйи, гъаз гъапиш му бедбахтвал гизаф ахъюб вуйи!

Вавилондин суд

17 ¹Ургуб гъаб хъайи ургур малайикдикан сар узухъна гъафниийи ва узухъди гъулхниийи:

«Лиг, фициб жазайиз ккилигураш гизаф нирариин али Машгъур Къяппа. ²Дюн’яйин паччгъари дугъахъди къяппавал гъапІниийи, ва дугъан къяппавалин чяхрихъди дюн’яйин адмийир тухъ гъахъниийи».

³Хъасин узу Гирами Рюгъну ацІниийзу ва ичІи чюлиз гъухниийзу. Узуз душваъ, Аллагъдиз дидикІнайи люкънарихъди алабцІнайи уьру вягъши гъяйванатдиин деъну, дишагъли гъяркъзуз. Думу вягъши гъяйванатдиин ургуб кІул ва йицІуб кІарч алийи. ⁴Дишагълийиин лап уьру ва ал рангнан палат алийи. Дугъан къашкъамат гъизилиинди, багъа гъванариинди дабалгнаи. Хилиъ дугъу чан къяппавалин чиркишнари ва аьйибну абцІнайи гъизилин зах дибиснайи. ⁵Дугъан унтІ’ин жини сир айи гъамциб ччвур дибикІнайи: «Вавилон – машгъур меркез, дюн’яйин аьйибнанна къяппаваларин дада».

⁶Узуз думу дишагъли, Аллагъдин халкъдин ифи ва Исайикан шагъидвал апІрударин ифи дубгъну, пиян духъну, гъяркъзуз. Узуз думу гъяркъиган, гъах гъахъир, узу йиз фикрихъна гъюрадайза. ⁷Малайикди узуз гъапи:

«Уву гъаз мюгьтал гъахьива? Узу увуз дишагьлийикан ва думу элеъну гъягьюрайи, ургуб кІулна йицІуб кІарч али вягьши гъяйванатдикан сир ктибтидизавуз. ⁸Увуз гъябкъю вягьши гъяйванат саб вахтна айи, хъа думу сарун имдар. Гъамус, багарихъди думу, кІан ккадрушв'ан аъжал хъудубкънайиб, удубчІивиди. Дюн'я халкъ апІайиз Уъмрин китабдик ччвурар дидикІну адру дюн'яйин вари адмийир, думу вягьши гъяйванат гъябкъиган, мюгьтал хъиди, гъаз гъапиш саб вахтна думу айи, хъа гъудубгнийи, хъа гъамус хъана ачмиш хъибди. ⁹Мушваъ гъавриъ ахъуз фъгъум ва аькъюл лазим ву. Ургуб кІул – мурар, дишагьли деънайи ургуб тепе ву. ¹⁰Дурар (ургуб кІул) – ургур паччагъ ву; гъамус-диз хъур гъийихну, сар ими, хъа имбур мегьел дуфнадар, ва, думу гъафиган, дугъан думукъан йигъар хъидар. ¹¹Фила-вущ чІивиди айи вягьши гъяйванат, гъам сяаьтна дубкІнайиб – му гъадму ургур паччгъарси миржирпи паччагъра ву, думу чан аъжалнахъна гъяра. ¹²Увуз гъяркъю йицІуб кІарч, мегьел паччагъвал ккубкънадру паччгъар ву, амма дурариз вягьши гъяйванатдихъди сатІиди цІиб вахтназ паччагъвал ккубкъди. ¹³Дурарин сабстар метлебар ву, думу паччгъари чпин кьувватна гъюкум вягьши гъяйванатдихъна тувди. ¹⁴Дурари Ччилахъди дяви гъабхиди, Ччил дурариин гъалиб хъиди, гъаз гъапиш Думу агъйирин Агъа ва паччгъарин Паччагъ ву. Дугъахъди сатІиди, Чав дих дапІнайидар, Чав кадагънайидар ва Дугъахъ хъугърайидар, аьгьтлу вуйидар хъиди».

¹⁵Хъа малайикди узуз гъапи:

«Увуз рякьюрайи Къяппа деънайи нирар – мурар халкъар, адмийирин ахю гъварчар, миллетар ва чІалар ву». ¹⁶Увуз гъябкъю йицІуб кІарчназ ва вягьши гъяйванатдиз думу Къяппа даккун хъиди ва дугъхъан вари девлет тадабгъну, фукІа илимдарди гъяцІал апІиди. Дурари дугъан жандак ипІиди ва цІигъ убгиди. ¹⁷Гъамци дурарихъди апІуз гъитур Аллагъ ву. Агъайин ният гъациб вуйи. Аллагъди, Чан гафар тамам хъайизкъан, дидин хилиз гъюкум гъюз гъитнайи. ¹⁸Хъа увуз гъяркъю дишагьли – му вари дюн'яйин паччгъарин зиин паччагъвал гъабхурайи зурба ва машгъур шагъур ву.

Вавилон ккадабхъуб

18 ¹Хъасинси узуз завариан гъюрайи, хилиъ зурба гъюкум айи жара малайик гъяркъзуз. Дугъан адлувалиан жил нурлу гъабхънийи. ²Дугъу къудратлу дихниинди гъапи:

«Ккадабхъну, ккадабхъну машгъур меркез Вавилон!

Думу шейтІнар диргрушв ва гъар бабат чиркин

рюгъярин мугъара,

гъар бабат чиркин жакъварин мукъ,

гъар бабат чиркин ва хяви вягъши гъяйванатарин макан ву;

³ гъаз гъапиш думу къяппайи чан кач'валин яман чяхир

вари халкъарихъди убгъуз гъитнийи;

дугъахъди дюн'яйин вари паччгъари къяппавал гъапІнийи;

дугъан хазнайин къадар адрувалилантина

ариш-веришчйири чпиз девлет уч гъапІнийи».

⁴Хъа узуз завариан кІурайи жара дих гъеэбхъзуз:

«Йиз халкъ,

дугъан гунгъарин иштракчйир учву дархъбан бадали

дугъан бедбахтвалар учвук ктрукІбан бадали,

дугъхъан ярхла йихъай.

⁵ Гъаз гъапиш дугъан гунгъар завариккна ккудукъна,

ва Аллагъди дугъан алчагъ ляхнар кІваин алаура.

⁶ Гъаддиз дугъаз,

дугъу учвуз гъапІуб апІинай,

къюб ражари артухъ дугъан ляхнариз къимат тувай;

къюб ражари артухъ ижми чяхир дугъан захаъ убзай!

⁷ Дугъан фукъан ад ади ва дугъу фукъан кефер

апІури гъахънуш,

гъадмукъан аъзабар ва дерд тувай дугъаз!

Гъаз гъапиш дугъан кІваан гъаму гъябгъюра:

„Узу падишагъ-ханумси деъназа,

узу ачІнир дарза ва дерд узуз гъябкъюндарзуз!“

⁸ Магъа гъаддиз, сабхилди дугъ'ина бедбахтвалар гъиди:

аъжал, дерд, гаш'вал,

гъацира думу цигъ ургиди.

Гъаз гъапиш, дугъан суд гъапІу Агъа Аллагъ

къудратлу ву».

⁹ Дугъак кабхъну цІана кум гъябкъиган, дугъахъди алчагъ'варлариъди ва гъзилиан идиргъури яшамиш гъаши дюн'яйин паччгъар дугъахъ ишиди ва дердер зигиди. ¹⁰ Дугъан аъзабариз гъирагъдихъ дийигъну лигури ва гукІнишну гъадагъну, дюн'яйин паччгъари пиди:

«Язухъ вуда, язухъ вуда яв, эй Вавилон,
машгъур вуйи меркез, къудратлу вуйи меркез.

Саб гагъди ув'ина яв къазйир гъафида!»

¹¹⁻¹³ Ариш-вериш апІрударра дугъахъ ишуйи ва гъам зигуйи, гъаз гъапиш сарун дурарин мутмйир: гъзилин, арсран, багъа гъванарин ва жемчугдин, назук ирин, къириб-журжюрин, шелкдин ва ал рангнан парчйирин, лимондин гъарарин гъагъар; флин кІурбин гъаржюре шей'арин ва багъа гакІвликан, бронзайикан, рукъкан ва мрамардашдикан ктау гъабарин гъагъар; хурагнак кахъру гъарарин гъеерщцу галарин, гъеерщцу укІарин, ици ниар хъайи ччимарин, мирра ва ладан аьттарстар ягъарин; чяхрарин, оливкйирин ва ччимарин, уччвуди гъярягъю хюйин, дяхнарин, йицарин ва марччарин, гъяйвнарин, аьрабйирин, лукІарин гъагъар сарира гъадагъури имдайи.

¹⁴ «Яв кІван тямягъ хъайи йимишар сарун увуз имдар;
яв нурлувал ва девлет вари пуч гъабхъну.

Сарун гъич зат дурар увухъ хьидар!»

¹⁵ Гъамцдар мутмйириинди ариш-вериш апІрудар ва Вавилондин падишагъ-ханумдилантина девлетар уч гъапІдар, дугъан аъзабар гъяркъган, мяхъ кивну, гъирагъдихъ дийигъиди ва дурари, ишури, жан гъадабгъури, ¹⁶ пиди:

«Язухъ вуда, язухъ вуда, машгъур меркез,
назук ирин палатдиъ убчІвнайиб,

лап уьру ва ал рангнан парчйириъ айиб,

гъзилин, багъа гъванарин ва якъут-мержандин нур
туврайи шагъур!

¹⁷ Фициб девлет саб гагъди пуч гъабхъундарин!»

Хъа вари гъюлериин гимйир хъаьрудар, вари гимйириъ айидар, вари гимйириин ляхин апІурайидар ва вари гъюлериин чпиз девлетнахъ хъайидар гъирагъдихъ дийигънийи, ¹⁸ ва дурари, меркездик кабхъу цІин кумрахъинди лигури, ишларин гъарайниинди кІуйи:

«Фу тевуз шул машгьур меркездихъ?» ¹⁹ Хъасин дурари чпин кIулариин дерднаан рюкъ алабхъуйи, хъа, ишури, гъарай или-пуйи:

«Язухъ вуда, язухъ вуда яв, машгьур меркез!

Гьюл'ин гимйир хъаърайидар

вари гъамгъан девлетналан арбаб гъахъну.

Саб гагъди душв ичIи чюлиз илтIибкIну!»

²⁰ «Аммаки уву, зав, шадвал хъапI!

Шадвал хъапIай, гирамидар, вакилар ва пайгъамбарар,

дугъу учв'ан удубзу ифдилантина

Аллагъди дугъаз завал гъядябхъюз гъитну!»

²¹ Хъасин кьудратлу малайикди, рягънин ахалсиб зурба гъван гъадабгъну, гъюлизди гатIабхъну, кIуру:

«Гъамциб кьувватниинди илдипну Вавилон,
машгьур меркез!

Думу сарун арайиз гъибдар!

²² Мукъмарин сесер сарун хъидар,

саризра ерхъидар чюнгюр йиврудар,

швутIрам ва зурна йиврудар.

Я шей'ар апIрудар,

я шей'ар апIрушвар

сарун увуъ хъидар.

Рягъярин ахларин сесер

сарун саризра ерхъидар.

²³ Шагъриъ акв апIру алатдин акв

сарун саризра рябкъидар.

Швушв хурайиринна швушван сесер

сарун саризра ерхъидар.

Гъаз гъапиш, яв ариш-вериш гъабхрудар дюн'яйиъ
зурба касар вуйи;

гъаз гъапиш, вари халкъар уву яв тIилисимдиинди
кучIлин рякъюхъна гъахунва;

²⁴ гъаз гъапиш, пайгъамбарарин ва гирами касарин ифи,

дюн'яйиин вари йивну гъийихдарин ифи

гъаму шагъриъ а!»

Халкъди аършариъ Аллагъдиз мяълийир апІура

19 ¹ Хъасин узуз аършариъ зурба гъварч адмийирин шадвалин гъарайнан гъугъ гъебхъунзуз:

«Аллилуя!

Уърхювал, ад ва къудрат

ихъ Аллагъдихъ хъа,

² гъаз гъапиш, дугъридар ва гъякълудар ву Дугъан жазйир:

Дугъу Машгъур Къяппайин, диван гъапІну,

вари дюн'яйиин чан алчагъвал артмиш гъапІиган;

Дугъу дугъаз,

Чан лукІарин ифдиз дилигну,

жаза адабтІну!»

³ Хъанара адмийирин гъварчну гъарай гъапІу:

«Аллилуя!

Думу алчагърин кум аьсрариан аьсрариз завариз

удубчІури хъибди!»

⁴ Къарна юкъур аьхюр ва юкърид гъяйванатарстар, Аллагъдиз икрам апІури, тахтнийин Деънайирин улихъ гъамци кІури, жилина ис ахъу:

«Амин! Аллилуя!»

⁵ Ва тахтналан гъамци кІурайи дих гъабши:

«Ихъ Аллагъдин тяриф апІинай,

вари Дугъан гъуллугъчйир,

вари Аллагъдиз гъюрмат апІрудар,

цІиб вуйидар ва машгъур вуйидар!»

⁶ Узуз адмийирин зурба гъварчнан гъугъ, ясана урсрайи штарин гъугъ, ясана къудратлуди завар рахурайи гъугърумарин гъугъсиб дих гъебхъунзуз:

«Аллилуя! Агъа, ихъ Аллагъ,

вари хилиъ Дибиснайир, паччагъди дийигъну!

⁷ Шад хъидихъа ва шадвалин гъарай ипдихъа,

Дугъан ад за апІидихъа,

гъаз гъапиш Ччилан сумчир а!

Дугъан швушв гъязур духъна:

⁸ швушваз назук ирин нурлу ва марцци палат тувна!

Назук ир – му Аллагъдин гирами халкъдин гъякъ ляхнар ву».

⁹ Хъасин малайикди узуз кІуру:

«БикІ: „Хушбахтаврар ву Ччилахъна сумчрин гешт хъапІуз дих дапІнайидар!“

Ва, давам апІури, малайикди гъапиуз:

„Магъа Аллагъдин гъякъ гафар!“»

¹⁰ Узу, му малайикдиз икрам апІарза кІури, дугъан ликариккна ис алахъза, хъа дугъу узуз гъапи:

«Лиг, мици мапІан! Узура, увуси ва яв гъардшарси, Исайикан шагъидвал апІурайи лукІ вуза! Аллагъдиз икрам апІин! Гъаз гъапиш гъаму пайгъамбарвалин гафарин мяна Исайикан шагъидвал апІуб ву».

Лизи гъяйвниин элеънайир

¹¹ Хъасинси узуз зав атІабщну гъябкъуз: магъа лизи гъяйван ва дид’ин Элеънайир. Дугъаз Дугъри ва Гъякъ Кас кІуйи, Дугъу гъякъ’валиинди дяви ва суд апІуру. ¹² Дугъан улар убгурайи цІа-си ву, Дугъан кІул’ин гизаф тажар ал. Дурарик, Дугъаз ЧазтІан гъайри, саризра аьгъдру ччвур дибикІна. ¹³ Дугъ’ин ифдик кипнайи валжагъ алийи. Дугъан ччвур: «Аллагъдин Гаф» вуи. ¹⁴ Лизи гъяйвнариинди, назук ирин лизи ва марщци палат алди, Дугъахъди аьршариан къушум хъайи. ¹⁵ Аллагъдин Гафнахъ хътругърудар пуч апІуз Дугъан ушвниан учІру ханжал удубчІвурайи. Дугъу дурар рукъан чумақъикк ккаъди: Дугъу чяхир кчІюбкърушваъ Аллагъдин, вари хили Дибиснайирин, яман хъялнан чяхир кчІюбкъюра. ¹⁶ Дугъан валжгъиин ва жвукъриин «паччгъарин Паччагъ ва агъйирин Агъа» ччвур дибикІнайи.

¹⁷ Узуз, ригъдиин дийигъну, заварикк тІирхурайи вари жакъвариз зурба дихниинди чІигъ апІурайи малайик гъяркъуз:

«Эй, гъамина, Аллагъдихъна, хябяхъдин машгъур хураг ипІуз уч йихъай! ¹⁸ Паччгъарин, къушмарин ахъюдарин, къудратлударин, гъяйвнarin ва дурариин элеънайидарин, лукІарин ва азадкра-рин, цІиб ва зурба вуйидарин жандкарин йикк ипІидичва».

¹⁹ Хъа узуз, лизи гъяйвниин Элеънайирихъдина Дугъан къушмарихъди дявдиз удубчІвнайи вягъши гъяйванат гъябкъуз. ²⁰ Вягъши гъяйванатна кучІлин пайгъамбар гъидису. КучІлин пайгъамбар и вягъши гъяйванатдин гъюрматназ аьламатар улупуйи. Дугъу гъадму аьламатариинди вягъши гъяйванатдин лишан капІнайидар

ва дидин суратназ икрам апІурайидар алдатмиш гьапІнийи. Дурар кьюридра чІивиди имиди убгурайи гугуртдин дагриъ ирчу. ²¹Имбудар лизи гьайвниин Алирин ушвниан удубчІвурайи ханж-лихъди гьийихнийи, ва вари жакьвар дурарин майтарин йикка-рихъди ацІнийи.

Агъзур йис

20 ¹Хъа гьадмуган, кІан ккадрушван ачар хъади ва хилиъ ахью зунжур ади, завариан гьюрайи малайик гьяркъзуз. ²Дугъу аждагъа, дегъ заманайин битІ, яни иблис вая Сатана, дибисну агъзур йисазди йибтІну, ³кІан ккадрушвазди ипру ва, халкъар алдатмиш дарапІбан бадали, агъзур йис гьябгъяйизкъан, хъябкъну, зиълан печать йивуру. Хъасин думу сацІиб вахтназ де-ебтуб лазим вуйи.

⁴Хъа узуз, суд апІуз гьюкум тувнайидар деънайи тахтар ва, Исайикан шагьидвал дапІну ва Аллагьдин Гафналантина ккахъ-ну, кІулар алдатІу рюгъяр гьяркъзуз. Мурар вягъши гьайванат-диз, я дидин суратназ икрам дарапІдар ва унтІ'ин, ясана хил'ин дидин лишан капІуз гьидритдар ву. Дурар чІиви гьахънийи, ва дурари Месигьдихъди агъзур йисан паччагъвал апІиди. ⁵Хъа им-бу дийихнайидар, агъзур йис гьябгъяйиз, чІиви хьидар. Му саб-пи чІиви хъувал ву. ⁶Хушбахтаврар ва гирамидар ву сабпидарди чІиви гьашидар! Мурарин зиин кьюбпи аъжализ гьюкум адар. Дурарикан Аллагьдин ва Месигьдин гьуллугъчйир хьиди, ва ду-рари Гьадрарихъди агъзур йисан паччагъвал апІиди.

Иблисдиз жаза

⁷Агъзур йис гьубшиган, иблис дустагъдиан деебтиди, ⁸ва ди-ди, дюн'яйин юкъуб терефназ дубшну, яни Гогдинна Магогдин йишвариз дубшну, халкъар алдатмиш апІури, дурар дявдиз уч апІиди. Дурарин кьадар гьюлихъ гьумкъан ву. ⁹Вари жил дибисну дуфну, дурари Аллагьдин гирами халкъар айишв ва Аллагьдин ккуни шагур къялаъ тІапІу. Хъа, завариан цІа дубгъну, Иблисдин къушум вари тІанкъ гьапІу. ¹⁰Дурар алдатмиш гьапІу Иблис гу-гурт убгурайи цІин дагризди – вягъши гьайванатна кучІлин пай-гъамбар айи йишвазди – ипру. Дурарикан йишвди – йигъди, аьс-рариан аьсрариз зивзивар кчІюкьюри хьиди.

Гыйихдарин суд

¹¹Хъа узуз, зурба лизи тахт ва дид'ин Деънайир гъяркъзуз. Дугъан машнахъан вари жил ва зав гьергнийи, дураар дихъури имдайи! ¹²Узуз гыйихдар, машгъур ва цѳиб вуйидар тахтнан улихъ дийигъну гъяркъзуз. Китабар арццу, хъасин сабсана китаб абццу. Му Уъмрин китаб вуйи. Хъасин гыйихдарин суд, китабар иъ дибикІнайиси, чпин ляхнариинди гъапІу. ¹³Гъюлери чпиъ айи дийихнайидар тувнийи, аъжали ва жегъеннемди чпиъ айи дийихнайидар тувнийи, ва гъарсар касдин, чав гъапІу ляхнариз дилигну, суд гъапІу. ¹⁴Хъасин аъжална жегъеннем цѳин дагризди ирчнийи. Ари гъаму къюбпи аъжал ву – цѳа алди, убгурайи дагар. ¹⁵Уъмрин китабдик дидикІну адрудар цѳин дагризди гатІахънийи.

Цѳийи Ерусалим

21 ¹Хъа узуз цѳийи зав ва цѳийи жил гъябкъзуз. Гъаз гъапиш сифтейин заварна жилар гъаргандиз гъудургнийи ва гъюлер сарун имдайи. ²Узуз Гирами Шагъур – цѳийи Ерусалим гъябкъзуз. Думу завариан Аллагъдихъан, жилириз ккилигурайи швушвси кабалгну, ис гъабхънийи. ³Узуз тахтналан кІурайи ахъю дих гъеебхъзуз:

«Магъа Аллагъ дуланмиш шлу йишв,
Думу адмийирихъди сатІиди яшамиш хъиди!
Дураар Гъадгъан халкъди хъиди!
Ва Аллагъ гъадрарихъди хъиди, ва гъадрариз
Думу Аллагъ хъиди.

⁴ Дугъу дураарин уларилан гъарсаб нивгъ марцц апІиди.
Аъжал сарун хъибдар,
сарун дердер, ишлар, иццрушнар хъидар,
гъаз гъапиш, муганайиздинуб вари гъаргандиз гъубшну».

⁵Тахтнийин Деънайири гъапи:

«Лиг, Узу вари цѳийиб арайиз хураза!» Хъа гъапи:

«БикІ, му гафар вари гъякъ ва дугъри ву».

⁶Дугъу гъапизуз:

«Тамам гъабхъну! Узу – Альфа ва Омега, Эвел ва Ахъир вуза. Гъах духънайириз уъмрин булагъдиккан Узу чІанади шид убхъуз гъитдиза. ⁷Гъалиб гъахъириз Узхъан гъаму вари ирсди рубкъиди.

Гъацириз Узу Аллагъ хьидиза, хъа думу Узуз бай хьиди. ⁸Хъа гучІбяхярин, масу туврударин, намуссузарин, йивну йихрударин, къяппйирин, фалчйирин, идолариз икрам апІрударин ва вари кучІляхярин йишв цІииндина гугутдиинди убгурайи дагар ву. Му къюбпи аьжал ву».

⁹Хъасин ккудукІру ургуб бедбахтвалар айи захар хъайи ургур малайикарикан сар малайик гьюру ва узухъди улхуру:

«Лиг, узу увуз швушв улупидизавуз – Ччилан шив!»

¹⁰Хъа дугъу узу, Гирами Рюгъну ацІнайир, зурба ягъли дагъ-диина гъурху ва узуз заварин Аллагъдихъан ис шулайи Гирами Шагъур – Ерусалим улупу. ¹¹Думу Аллагъдин адну нурлу дапІнайи. Шагърин крабчІурайивал багъа гъванаринсиб, яшмайихъна гъубшубсиб, хрусталси марцциб вуйи. ¹²Дидлан, йицІкиъюр урар алди, зурба ягъли бару илтІибкІнайи. Хъа урнарихъ – йицІкиъюр малайик. Урнариин ччвурар дидикІнайи – му ччвурар Израилин баярин йицІкиъюб тухмин ччвурар вуйи. ¹³Шубуд урнар ригъ гъудубчІвру терефнахъинди лигурайи, шубуд – кафарийихъинди, шубуд – къйблайихъинди, шубуд – ригъ алабхъру терефнахъинди. ¹⁴Шагърин цал йицІкиъюб шибритІин дивнайи. Дурариин Ччилан йицІкиъюр марцци вакиларин ччвурар алийи.

¹⁵Узухъди гафар апІурайи малайикдихъ, шагъур, дидин урнар ва цалар ерцуз гъзилин маргъ хъайи. ¹⁶Шагъур юкъуб мурччвануб вуйи, дидин ягълишинна яркъушин саб вуйи. Малайикди маргълихъди шагъур гъебцу ва ярхишин къюд агъзур километр-Іан зиина удубчІву, хъа дидин яркъушинна ягълишин, дидин архивалин къадар айидар вуйи. ¹⁷Дугъу цал гъебцу, дидин ягъливал, малайикди ктухубси, инсанарин гъисабариинди, йирхъцІур метр удубчІвнийи. ¹⁸Цал яшма кІуру багъа гъвандикан дапІнайи, хъа шагъур – чаантина рябкъру шюшесиб марцци гъзиликан. ¹⁹Шагърин шибритІар гъамцдар гъар жюре багъа гъванарихъди дабалгнайи: сабпи багъа гъван – яшма, къюбпиб – сапфир, шубубпиб – халцедон, юкъубпиб – изумруд, ²⁰хъубпиб – сардоникс, йирхъубпиб – сердолик, ургубпиб – хризолит, миржибпиб – берилл, урчІвубпиб – топаз, йицІубпиб – хризопраз, йицІисабпиб – бирюза, йицІкиъюбпиб – аметист. ²¹ЙицІикъюд урнар – йицІкиъюб жемчугдикан, гъарсар урнар сабди вуйи

жемчугдикан дапІнайи. Шагърин кІулин кюче чаантина рябкъру шюшеси марцци гъзиликан вуйи.

²²Узуз шагъриъ Аллагъдин Хал гъябкъюндарзуз, гъаз гъапиш Учв, Агъа Аллагъ, вари хилиъ Дибиснайир ва Ччил – гъадрар Чпи Хал вуйи. ²³Шагър аку апІуз я ригъдин, я вазлин акв лазим дайи, гъаз гъапиш шагър Аллагъдин аднахъди аку дубхънайи, ва Ччил – дидиз акв Туврур вуйи. ²⁴Халкъар Дугъан аквнаъди гъягъиди ва дюн’яйин паччгъари душваз чпин заанвал хибди. ²⁵Дидин урнар вари йигъан арццну хъиди, хъяркъну хъидар – душваъ йишв мучІу шлуб дар. ²⁶Душваз халкъарин заанвал ва гъюрмат хибди. ²⁷ФукІара чиркинуб душвазди убчІвидар, душвазди алчагъвал ва кучІал апІрур учІвидар. Душваъ анжагъ Ччилахъ хъайи Уъмрин китабдиъ дидикІнайидартІан учІвидар.

Уъмрин нир

22 ¹Хъасин малайикди узуз хрусталси нур туврайи уъмрин штун нир улупзуз. Думу нир Аллагъдинна Ччилан тахтнаккан ккудубчІвурайи ²ва кІулин кючейиансина гъябгъюрайи. Нирин кыюбиб гъирагъарихъди уъмрин гъар хъайи. Дидигъ йисан йицІикъюб ражари йимишар гъиршру, гъар вазли мейва хуру, дидин кІажар халкъар сагъ апІуз вуйидар ву. ³Мушваъ агъ-суза кайибра гъич фукІара хъибдар. Гъаму Шагъриъ хъибди Аллагъдинна Ччилан тахт, ва Дугъан гъуллугъчйир Гъадгъан гъуллугънаъ хъиди. ⁴Дурариз Аллагъдин маш рябкъиди, ва Дугъан ччвур дурарин машинин хъибди. ⁵Душваъ сарун мучІу шлуб дар, дурариз сарун акв тувру алатдин акв, я ригъдин акв лазим хъибдар, гъаз гъапиш дурариз акв Агъа Аллагъди апІиди. Дурари паччагъвал аьсрариан аьсрариз апІиди.

⁶Малайикди гъапиуз:

«Му гафар дугъридар ва гъякълудар ву. Чан Рюгъ пайгъамбариз тувру Агъа Аллагъди Чан гъуллугънаъ айидариз багарихъди хъуз ккайиб улупуз Чан малайик гъаъну».

Гъюрур – Иса

⁷«Магъа, Узу багарихъди гъидиза!

Хушбахтавар ву гъаму китабдин пайгъамбарвалин гафар тамам апІрур!»

⁸ Узуз, Югъандиз, гъаму вари гъябкъюнзуз ва гъебхъунзуз. Узуз гъебхъиган ва гъябкъиган, узуз гъаму вари улупу малайикдин ликариккна, дугъаз икрам апІуз кІури, ис алахъза. ⁹ Хъа малайикди гъапизуз:

«Лиг, мици мапІан! Узура гъаму увуси, яв гъардшарси, пайгъамбарси ва гъаму китабдин гафар тамам апІрударси, лукІ вуза. Аллагъдин улихъ икрам апІин!»

¹⁰ Хъа дугъу гъапизуз: «Гъаму китабдин пайгъамбарвалин гафар миликан! Гъаз гъапиш вахт сарун хъудубкъна. ¹¹ Гъит, ахмакъ адми чан ахмакъ’валар апІури гъузри, гъит, алчагъри чан алчагъ’валар апІри, гъит, ужури ужувлар апІри, ва гирами вуйир гирамиди гъузри».

¹² «Магъа, Узу багарихъди гъидиза! Ва гъардиз, чав гъапІу ляхнариз дилигну, тувру Йиз къимат Узухъди хъазухъ. ¹³ Узу вуза Альфа ва Омега, Сарпир ва КкудубкІур, Эвел ва Аьхир».

¹⁴ Хушбахтаврар ву чпин палтар урччурайидар! Дурариз уьмрин гъарихъна ихтияр а, дурарихъан Шагъриъ урнарианмина учІвуз шулу. ¹⁵ Амма хуйир, фалчйир, къяппйир, йивну йихрудар, идолариз икрам апІрудар, кучІал ккунидар ва думу арайиз хрудар вари Шагърин чІатинди гъузди.

¹⁶ «Узу, Исайи, учвуз гъаму шагъидвал тувну, жямьяътарин улихъ ктибгуз Йиз малайик гъаунза. Узу вуза Давудрин Ччив ва Кюл. Узу вуза гвачІиндин аку Хяд».

¹⁷ Рюгънура ва швушвур кІура: гъач!

Хъпехъурайирира, гъит, йипри: гъач!

Дахаргнайирра, гъит, гъюри!

Шлиз ккундуш, гъит, уьмрин шид чІанади гъадабгъри!

¹⁸ Гъаму китабдин пайгъамбарвалин гафар ерхъурайидариз узу улихъмиди кІураза: эгер шли гъаму гафариин фукІа-мукІа иливиш, дугъ’ин Аллагъдира гъаму китабдиъ ктитурайи бедбахтвалар иливиди; ¹⁹ хъа эгер шли гъаму пайгъамбарвалин китабдикан фукІа-мукІа ктабгъиш, гъаму китабдиъ ктитурайи уьмрин гъаркан ва Гирами Шагърикан Аллагъди дугъан пай ктабгъиди.

²⁰ Шли гъамдикан шагъидвал апІураш, Дугъу кІура:

«Ав, Узу багарихъди гъидиза!»

Ав гъаци ибшри, гъач, Агъа Иса!

²¹ Агъа Исайин уж’вал варидариз ибшри!